

Dehşetli kelimeler

Bediüzzaman Hazretleri 23. Lem'a olan Tabiat

Risalesine şu cümleler ile başlar:

“Ey insan! Bil ki, insanların ağızından çıkan ve dinsizliği işmam eden dehşetli kelimeler var; ehl-i iman bilmeyerek istimal ediyorlar.”

Tabiat Risalesi'nde bahsedilmiş olan malûm kelimeleri ihtiva eden ve Üstad Hazretleri'nin dehşetli olarak tâbir ettiği bu kelimelerden günümüzde bilmeyerek kullandığımız bir kaçına işaret edeceğiz.

“Evre, Evren”

Evren kelimesi TDK da şöyle geçer: “Gök varlıklarının bütünü, kâinat, cihan, âlem, kozmos”. Dikkat edilirse Bediüzzaman Hazretleri'nin Risale-i Nurlarda sıkça kullandığı “kâinat” kelimesi evren kelimesi ile aynı anlamda gibi görünüyor. Peki hiç mi fark yok? Aslında “evren” ile “kâinat” kelimeleri arasında kelime kökeni olarak ciddi bir farklılık söz konusu. Evren kelimesinin kökeni “evre, evir” dir. Yani mevcut olan herşeyin, başlangıcı olmaksızın sürekli ve çeşitli “evre” lerden geçerek, bilinçli olarak değil de tesadüfi haller ile mevcut haline geldiği şeklinde bir iması vardır. Tıpkı “evrim” kelimesinde olduğu gibi (!) Yani içerisinde “kendi kendine oluş ve sebeplerden dolayı oluş” manalarını taşır. Peki “Kâinat” kelimesinin kökeni nedir? Kâinat, “kün” yani Arapçadaki “ol” manasındaki Allah'ın “Kün fe yekün (Ol der ve oluverir)” emrindeki “kün” kökünden gelmektedir. Kâinat kelimesinin ilk kökü “kain” yani (var olan)dır. Bunun kökü de “kün” yani (ol) dur. Yani kâinat kelimesi, kâinatın bizzat Allah'ın “kün” emriyle meydana gelmiş olduğu imasını yansıtır. Bunun içindir ki Üstad Hazretleri haklı olarak “Kâinat” kelimesini kullanmayı tercih eder.

İşte evren kelimesi böylesine dinsizliği işmam eden, dinsizliği hatırlatan, bir başka deyişle “dinsizlik kokan” bir kelimedir. Kâinat kelimesi de böylesine Allah’ı hatırlatan bir kelimedir.

“Doğa, Doğal”

Belki de günlük hayatta çoğumuzun kullandığı bu kelime, içerisinde dehşetli mânâları barındırıyor. “Doğal” kelimesi ile “tabiî” kelimesi anlam olarak aynıymış gibi bilinse de, kelime kökenleri olarak ciddi farklılıklar arz eder. Meselâ, Tabiî kelimesinin kökeni Arapçadaki “tab” köküne dayanır. Tab ise “mühür ve damga basma, damgalama” anlamındadır. Yani tabiî kelimesi, birisi tarafından basılmış bir mühür veya damgaya ima vardır. Peki “doğal” kelimesinin kökeni nedir? Fransızcadaki “doğa” anlamındaki “naturel” kelimesinin Türkçeye uyarlanmış halidir. Nature, kelime mânâsı olarak aynı zamanda “doğmak” anlamındadır. Fransızlar tabiat için “nature” kelimesini kullanırlar. Türkçeye bu kelime “doğa” olarak geçmiştir. Fransızların kullandığı “Doğmakla ilgili” mânâsındaki “naturel” kelimesi de Türkçeye haliyle “doğal” olarak geçmiştir. Yani doğal kelimesi tamamen “doğmakla ilgili” mânâlarını taşır.

Özetle, bu kelime kullanıldığında, bahsedilen meselenin, birisinin etkisi veya gücüyle meydana geldiği iması yoktur. Aksine, o etkiyi mevzu bahis dahi etmeden “doğduğundan beri bu böyleydi” manasını ima vardır. Bir başka ima ettiği şey de “doğa ana”nın onu doğurduğu imasıdır ki içerisinde “tabiatperestliği” ihtiva eder. “Birisinin bastığı mühürden dolayı bu böyledir”in manası nerede “herhangi birisinin etkisiyle değil, doğuştan bu böyleydi, doğa ana böyle doğurmuş” nerede (!!!) İşte bunun içindir ki Üstad Hazretleri Risalelerde doğa, doğal kelimeleri yerine tabiî, tabiat kelimelerini kullanmıştır.

Misâl olarak “çocuğun doğası gereği” cümlesi yerine “çocuk tabiatı” cümlesini tercih etmiştir. Örnekler çoğaltılabilir. Konuya şunu da eklemeliyiz: Kullanıldığı cümleye göre “tabiî veya tabiat” kelimeleri de anlam olarak çeşitli mahzurları ihtiva edebilir. Üstad Hazretleri bu iki kelimeyi (tabiî, tabiat) ustaca, cümlenin mânâsına göre dinsizliği işmam etmeyecek mahiyette kullanmıştır. Zaten genel itibari ile bu kelimeler yerine “fitrî” ve “fitrat” kelimelerini tercih etmiştir. Çünkü fitrî ve fitrat kelimeleri “f-t-r” yani “yaratmak” kökünden gelir. Yani bu kelimeler, kullanıldığı cümlede Allah’ın “Fâtır” (Yaratıcı olan Allah) ismini hatırlatır ve O’nu (cc) ima eder.

Anlaşılabacağı üzere kullandığımız kelimeleri iki düşünüp bir söylemeliyiz. İçerisinde dinsizliği, kendi kendine oluşu, tabiatperestliği, vs.. ima eden kelimeleri tercih etmemeliyiz. Onlar yerine, içerisinde “yaratmayı” direkt ima eden veya dolaylı olarak hatırlatan kelimeleri kullanmalıyız.

Akif ARSLAN